

Nr 235

Av herr **Hanson, Per-Olof**, om utredning angående försäljning av aktier i statsägda företag.

Svenska staten äger helt eller delvis en rad företag i aktiebolagsform. Ofta är det mera tillfälliga förhållanden som gjort att företagen kommit att bli statliga. Det finns ofta intet bärande skäl, varför detta ägandeförhållande i alla enskilda fall skulle bestå även i framtiden.

I skilda sammanhang har framförts förslag om att skapa möjligheter för enskilda personer att köpa aktier i sådana företag för att sålunda överföra antingen en betydande minoritet av aktieposterna från statligt till privat ägande eller att överföra statliga företag i deras helhet till privata aktieägare.

En motion av herr Helén till 1956 års riksdag om komplettering av direktiven för 1953 års utredning rörande de statliga företagsformerna i syfte att undersöka möjligheterna för enskilda att köpa aktier i vissa av staten ägda företag överlämnades till nämnda utredning. Det torde emellertid nu vara klart, att utredningen inte kommer att särskilt belysa detta spörsmål. Detta förhållande jämte den omständigheten att nämnda motion inte tog sikte på mer än en möjlighet — försäljning av aktier i företag som tänktes fortfarande väsentligen förbli statliga — gör det motiverat att i en särskild och skyndsamt utredning få klarlagt i vilken utsträckning och under vilka former det kan vara lämpligt att försälja statsägt aktiekapital till privat köpare.

Med hänsyn till att det endast på grund av speciella skäl kan vara ett intresse att staten driver rent affärsmässig verksamhet — affärs- och industriverksamhet tillhör knappast statsmakternas naturliga verksamhetsområde — torde det vara överflödigt att här framföra någon mera utförlig motivering för en framställning om utredning i angivet syfte.

Det kan dock till nämnda mera allmänna skäl fogas några mera speciella synpunkter av inte ringa vikt.

Statens lånemedelsbehov är så stort att det inte utan risker för andra lånesökande kan slås ut på den svenska kapitalmarknaden. En omfattande försäljning av statsägda aktieposter skall under sådana förhållanden bidra till att minska konkurrensen från statens sida om tillgängligt kapital. Försäljningen av de statliga aktierna skulle också kunna bidra till att ytterligare påskynda den breddning av aktieägandet som varit så markant under senare år.

Man bör vid bedömandet av ovanstående frågor icke förbise värdet av att kunna bereda en allt större krets av sparare placeringsmöjligheter som erbjuda ett rimligt skydd för det sparade beloppets värdebeständighet.

Med hänvisning till ovanstående hemställas,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t ville hemställa om en skyndsam utredning rörande frågan i vilken utsträckning och under vilka former det kan vara lämpligt att försälja aktier i statsägda företag till enskilda köpare.

Stockholm den 27 januari 1959

Per-Olof Hanson

Nr 236

Av herr **Sundelin**, i anledning av vissa av Kungl. Maj:t gjorda framställningar under åttonde huvudtiteln.

(Lika lydande med motion nr 297 i Andra kammaren)

Stockholm den 27 januari 1959

Gust. Sundelin

Nr 237

Av herr **Sundelin**, i anledning av vissa av Kungl. Maj:t under åttonde huvudtiteln gjorda framställningar om anslag till vissa ämbetsverks omkostnader.

(Lika lydande med motion nr 298 i Andra kammaren)

Stockholm den 27 januari 1959

Gust. Sundelin